

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt să se trimit la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Treburi Bisericești
Averile bisericilor.

Sinodul protopresbiteral gr.-or. al tractului
Orăștie, ținut la 10 Martie n. 1898

In sinodul protopresbiteral al tractului
Orăștie, ținut ieri la 10 Martie n. în Orăștie,
fiind vorba despre averile bisericești, s'a dat
de către un domn preot o idee cum ar trebui
aceste averi chivernisite, care ne îndeamnă
să punem această parte a raportului ce am
primit, chiar la locul de frunte al foii.

Sinodului i-a premers celebrarea unui parastas în biserică, întru amintirea alor doi
însemnați bărbați ai bisericii gr.-or. din Transilvania și Ungaria, a Metropolitului Andreiu
baron de Saguna și Emanoil Gojdu, după
care membrii sinodului s-au întinuit în sala
școalei.

De față au fost din 36 de membri 25.

Președintele, vrednicul domn protopresbiter Vasilie Domșa, prin cuvinte alese, arătând însemnatatea cea mare ce o au sinoadele protopresbiterale, declară primul sinod sub președinția d-sale, de deschis.

Se aclamează de notar: părintele Nicolau Andreiu.

Dintre toate punctele puse la ordinea zilei cel mai însemnat a fost fără îndoială bogatul raport protopresbiteral despre starea tractului, care după cetire și în urma unor discuții folosite, se ia cu placere la cunoștință.

S'au luat măsuri de lipsă pentru incassarea căt mai în grabă a sumelor restante pentru zidirea casei protopresbiterale, spre a se putea da căt mai în grabă suma întreagă de 1000 fl. parochiei centrale, care va avea apoi cu această sumă să adapteze în mod corespunzător casa parochială deja cumpărată de parochie, și care apoi va servi și de cancelarie protopresbiterală.

Se iau cu placere la cunoștință literile fundaționale ale fundației „Ardeleana“ (în sumă de 1000 fl.) și se decide a se scrie concurs

pentru conferința unui stipendiu de 50 fl. ($\frac{3}{4}$ din interesele fundației) unui elev, fiu al tractului, care cercetează școalele medii sau seminarul archidiaconal, având calcul de cel puțin: „bun“.

S'a examinat raționcul protopresbiteralu lui pe anul 1897 și aflându-se în ordine, s'a dat epitropiei absolutorul. Neavând protopresbiteral ca atare nici o avere, afară de „Fundăținea lui Samoil Popoviciu“ de 1000 fl., ale cărei interese le ridică până la moarte donatorul, și a fundației „Ardeleana“, din ale cărei interese $\frac{3}{4}$ părți se dau ca stipendiu, ear' $\frac{1}{4}$ se adauge la capital, — s'a hotărât a se face o repartiție de 100 fl. pe comunitate din tract, pe seama cancelariei protopresbiterale.

Cu acestea sinodul s'a închis.

*
Din bogatul raport protopresbiteral despre starea tractului, extragem unele date mai însemnante.

Parochiile și preoții.

Tractul se compune din 30 parochii mătre cu 7 filii. Vacanță e numai parochia Gelmar. Numărul total al preoților este 34, (mai mulți cu trei ca în anul trecut). În tract sunt 2 preoți cu 8 clase gimnasiale și maturitate, 9 cu clasele superioare gimn., 13 cu clasele inferioare și 10 cu mai puține. Cursurile teologice ordinare le-au absolvat 29, cele extraordinare 5.

Numărul edificiilor bisericești e 36, dintre care, durere, 12 sunt în stare necorîspunzătoare. Biserică nouă a ridicat în anul trecut parochia Beriu.

Averile bisericești.

Parochiile din tract au o avere în bani gata și obligații în sumă de 21.537 fl. 18 cr. Averea în realitate (pământuri, case parochiale, edificiile școlare, mobile etc.) este prețuită în 142.879 fl. 21 cr., afară de valoarea edificiilor bisericești cu atare. Ear' datorii în sumă de 6716 fl.

Foarte nimerită au fost observarea, care o a făcut-o părintele Tilicea, la acest punct.

D-sa constată că suma averei bisericelor în bani gata și obligații (avere mișcătoare) e destul de însemnată, dară, zice, e în mâni nesigure! Anume toată averea e dată împrumut pe la credincioși din parohii și deja încasarea cametelor după acești bani să face foarte anevoieos, ear obligațiiile afară de în puține locuri, nu sunt făcute așa precum legea pretinde! Roagă deci pe dl protopresbiter a ordona prin un circular epitropiilor parochiale din tract, ca în înțelesul „Regulamentului pentru chivernisarea averilor bisericești“ rând pe rând să se încaszeze toate sumele date împrumut poporenilor, și acelea se depună apoi la loc sigur, spre fructificare.

Cine știe cum avere bisericească, prin comune, e dată ca împrumuturi poporenilor, știe căte neîntelegeri, pismă, ură, ba chiar blâstămuri să nasc din această cauză. Dacă de pildă preotul și epitropia silește, prin oare-care mijloc, pe datoră a plăti cametele la timp, îndată să ivesc certuri și neîntelegeri! Spre a fi scutiți de aceste neplăceri, unii „îl lasă în voia D-lui“, „de plătesc bine, de nu ear' bine, n'am să mă fac de ură cu poporul“, zic ei. Astfel să întemplieră apoi, că trece an după an, ba sunt cazuri de trei zeci de ani, de rămân în restanțe cu cametele, căt în foarte multe locuri ele întreapă suma capitalului împrumutat, devenind cu timpul — neîncassabile și interesele și capitalul!

Să pornesc apoi judecățile. Preotul trebuie să stea față în față cu poporanul său, în fața judecătorului străin, spre a mărtui — avere bisericești! De multe ori să întemplieră chiar juriu, și cu toate aceste avere biserici e înpuținată, căci judecătorii civile, în înțelesul legii, deobligă pe datoră la plătirea cameteilor numai pe cei din urmă trei ani restanță, ear' nefiind obligația în regulă, e percut intreg capitalul!

Ori cum am lua lucrul, aceste împrumuturi sunt numai spre dauna bisericii și

acea stradă. Era un copil, cu părul lung și cu ochi cari privesc peste toate zidurile, cătă orizonturi dincolo de orizont!

Mare placere i-ar fi să facă să aibă în buzunarul seu pachetele cu bilete de bancă de cari avea cămătarul, pentru că având bani mulți, poate să faci pomeni de brățări și lucruri schinete toare florăreselor din cafenele. Si apoi el avea o dorință nebună pentru fata frumoasă care trecea adineauri, fie ea amețită sau nu, pentru că ea avea buzele roșii ca o roză...

Dar ceea-ce el iubia mai mult ca orice, era mica strălucire de argint înghețat, a unei stele de seară, esită din umbra unui nor, și la fel cu o perlă esită din cel din urmă voință la unei rochii de gaz...

Ei zări între pietri lucrul care strălucia.

Ah strigă el, de sigur este o stea care a căzut din „calea laptelui“ în stradă și care și după cădere, păstrează cu încăpăținare lumina din cer și remintește înfloritoare din grădinile paradisiane.

Căci el era unul din acei muritori desbrăcat de ori-ce simț comun, iute, uimit, totdeauna gata să creză în ceea-ce strălucește.

Plin de siguranță, el se aplecă spre a lua lumina.

O stea? Da, era o stea!

spre răul, greutatea și dauna poporului. Se lăsă deci altora cămătăria și nu bisericii.

Stăruiesc fiecare păstor sufletesc, arătând poporenilor săi răul acestor împrumuturi atât pentru biserică că și pentru ei, și scoțând banii pe incelul dela popor, să nu-i deea ear' în popor, ci să-i depună la vre-un institut de credit cu care nu va avea ceartă pentru ei și unde vor crește frumos.

Este sătăcău, că de mult-ori are parochia lipsă mai de una mai de alta, și nu se poate ajuta, pentru că „nu-i bani“, deși de fapt sunt bani, dar... „sunt în popor și nu se pot scoate“...

Și așa multe lucruri bune și frumoase pe care parochia le-ar putea face în folosul bisericii ori a școalei sale, (d. e. premii școlilor buni, ajutoare de cărți etc.) și din sume mai mici, în felul cum azi să chivernisesc averile, nu să pot face! Eată atâtea cuvinte pentru care ar fi neapărat de lipsă ca regularea averilor bisericești în acest înțeles, să se înceapă căt mai grabnic prin toate comunitatele.

Raportul mai departe, în numărul viitor.

Ru-Ra-I.

Bobârnacuri.

In Paris apare o însemnată revistă numită „La paix par le droit“ (cea-ce însamnă că: „Pacea prin drept“... să cercăm a o susțineală)

In numărul seu dela 2 Febr. a. c. numita foia publică un articlu al dlui P. Ed. Decharme, licențiat în litere și în știință limbilor vii, la Paris.

Dl Decharme s-a dedit și cu studiul limbii române și a prins dragoste de poporul român.

In articolul de care e vorba, să simțe bobârnacuri Ungurilor și guvernatorilor lor, și își bate joc de irabilitatea și șovinismul unguresc al lui Pázmány, care își închipue că cine arată vre-o dragoste Românilor subjugăți, este îndată un „om cumpărat de Ligă“.

Indată ce el o luă în mână, sfârșimătura de peatră pe care strălucia lumina unui felinar, fu în adevăr o stea, pentru că el credea așa.

Si razele luminoase cari erau ca petalele unei stele în floare, fură prefăcute într'o bijuterie de către un măiestru aurar, ca pe urmă să fie dată dar singurei frumoase pe care el o adora, păstrându-și cea mai mică părticică, aproape un nimic, din siderala lumină, spre a face pe fruntea sa puțină glorie, care va străluci de departe în viitor...

C. Mendes.

Cerule!

Cerule, tot cer rămăși, Vecnic clar și luminos. Deși luncă pe tine, Vreau nor întunecos!

Ale lumii valuri negre Ziua-noaptea 'ti-or canta Plânsul trist al omenirii, Dară nu te-or turbura.

Cerule, tot cer rămăși, Cu lumini și stele reci, Numai cerul ochilor Se întunecă pe veci!

Alexandrina Mihăescu.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Credință vecinică.

Credință vecinică, iubire
Să dor, ce n'a avea sfîrșit,
Sfîrșări a firii noastre slabe,
Intotdeauna ne-au... mințit.

De-acela numai la ureche
Intotdeauna le șoptiți,
Căci mulți, ca de minciuni, doar' mâne
Va trebui să înroșești...

Elena din Ardeal.

Banul de aur, bijuteria și steaua.

Intre două pietre ale pavagliului, în strada noroioasă, străluci ceva în această seară de Ianuarie.

Rău îmbrăcat, cu părul soios, sub pălărie veche, un bătrân mititel, urât și zbârcit, părea un cămătar feroce și mânos. El zări lucrul lucitor.

— S-ar putea crede, zise el, că e un Ludovic de-aur (ban francez).

Dar' acest trecător nu era din aceia cari umblă cu nasul sus... Spre a nu-l mustre cugetul, cum se zice, el se pleacă spre a ridica ce strălucea. Un ludovic-de-aur? De loc; era o bucată de piatră pe care strălucia lumina unui felinar. Omul cu înșățirea de cămătar își urmă drumul, puțin întristat că nu a găsit ce-a gândit...

Veni o fată frumoasă, care, ceasuri întregi intr'un restaurant, unde se prefăcea că bea și ride, se arătase așa de nebună că, că ar fi putut fi luată drept o faunesă a unei păduri de viață, în cele din urmă zile ale culesului! In faptă însă, era linistită și potolită ca o piatră rece peste care curge ghiață topită. Ea zări lucrul lucitor.

— S'ar putea crede, zise ea, că e vre-o bijuterie (podoabă) prețioasă căzută acolo din întâmplare.

Dar' această drumeată nu era din acele cari să lasă să fie orbită de lucuri minciinoase! Cu un aer de... „dispreț“, se plecă să ridice din noroi lucrul strălucitor.

O piatră fină? de loc. Era o bucată de piatră pe care cădea lumina unui felinar.

Frumoasa fată care nu se amețea niciodată, își urmă calea, puțin nemulțumită că nu a găsit un cercel sau un inel...

Pizmuitor al cămătarului și iubitor de norocuri amoroase, un poet da încoale prin

acea stradă. Era un copil, cu părul lung și cu ochi cari privesc peste toate zidurile, cătă orizonturi dincolo de orizont!

Mare placere i-ar fi să facă să aibă în buzunarul seu pachetele cu bilete de bancă de cari avea cămătarul, pentru că având bani mulți, poate să faci pomeni de brățări și lucruri schinete toare florăreselor din cafenele. Si apoi el avea o dorință nebună pentru fata frumoasă care trecea adineauri, fie ea amețită sau nu, pentru că ea avea buzele roșii ca o roză...

Dar ceea-ce el iubia mai mult ca orice, era mica strălucire de argint înghețat, a unei stele de seară, esită din umbra unui nor, și la fel cu o perlă esită din cel din urmă voință la unei rochii de gaz...

Ei zări între pietri lucrul care strălucia.

Ah strigă el, de sigur este o stea care a căzut din „calea laptelui“ în stradă și care și după cădere, păstrează cu încăpăținare lumina din cer și remintește înfloritoare din grădinile paradisiane.

Căci el era unul din acei muritori desbrăcat de ori-ce simț comun, iute, uimit, totdeauna gata să creză în ceea-ce strălucește.

Plin de siguranță, el se aplecă spre a lua lumina.

O stea? Da, era o stea!

Dl Decharme combate părerile maghiare, că... »chestia Românilor ardeleni, cum le place lor să zică, e o chestie dinăuntru a Ungariei, în care nici un străin n'are dreptul să se amestece...«

Aceasta este o simplă intortochiare de drept international, care însă e subredă și va peri pentru a lăsa locul unor vederi mai drepte. El scrie:

„Când o naționalitate de 3 milioane de oameni este apăsată în libertățile sale cele mai elementare de către niște stăpâni străini de limbă, de neam și moravuri, e datoria ori-cui o știe asta, să spue sus și tare ceea-ce i-se pare lui că e drept și adevărat“.

Dl Decharme făgăduiește că va studia în curând cu de-amănuntul chestia națională română.

Dar și până atunci le dă căte un bobârcan »cavalerilor maghiari«.

Casă națională în Arad.

„Tribuna Poporului“ dela Arad ne aduce o veste frumoasă. Anume că inteligența română din Arad, în frătească unire și înțelegere cu clasa meseriașilor și cu terenii, a hotărât Dumineca trecută să facă în Arad, ceea-ce ar trebui să fie în fiecare centru românesc: o casă națională, unde să se țină apoi toate convenirile, intrunirile și petrecrele românești.

La gândul acesta au venit, când cu petrecerea și concertul dat de tinerimea țărănească în școală nouă (din strada Sécurei) cu o săptămână nainte, unde lumea adunată nu mai încăpea.

Dl Dr. N. Oncu a convocat pe fruntași aradani la o consfătuire. După sâvârșirea serviciului divin, s'au și adunat cu toții în localitatele casinii, unde dl Oncu a arătat scopul intrunirii și că simte lipsa de a se ridica o clădire care să ne adăpostească pe toți la anume prilegiuri. Cuvântarea a fost primită cu multă însuflețire.

Dl I. Russu Șirianu a arătat cum având o asemenea sală, s'ar putea pune la dispoziția elevilor și ca sală de gimnastică, ceea-ce este cu atât mai de lipsă, că n'au în oraș sală de gimnastică, și se știe îndeobște folosul mare ce gimnastica aduce sănătății, mai ales a copiilor. La noi Români lucrul acesta e cu atât mai de lipsă, cu cât stăm rău cu sănătatea copiilor.

După-ce au mai vorbit dnii Dr. I. Suciu, Const. Don, Sava Raicu și alții, s'a ales o comisie din domnii Dr. N. Oncu, Rozvan, Sava Raicu, C. Don, Ioța Dobrău, Ilie Moise și George Nica, care va întocmi întreg planul cum să se intrupeze dorința aceasta frumoasă.

S'a hotărât apoi să se emite acțiuni, de căte 5 fl.; banii verbaști se vor socoti ca împrumut, care treptat-treptat se va da îndărăt acțiunilor. Se hotărête, că dobânda să nu se plătească, ear' clădirea, după-ce se va fi reșumpărat, să fie dăruită comunei bisericești.

Dl Oncu a mulțumit celor veniți pentru bunăvoița de care-i vede însufleții, apoi închide ședința, anunțând că îndată-ce comisia aleasă își va fi terminat lucrările pregătitoare, se vor revedea.

Dee cerul să se poată face că mai curând.

Din Bucovina,

și ceva și de pe la noi...

Prigonit e el neamul românesc și în Bucovina, și grea luptă au să ducă fruntași români de acolo și ei pentru drepturile acestui popor, mic, dar' pe care totuși nu l'au putut răpune veacurile de înstrăinare.

Eată ce vești ne mai aduce „Patria“, foaia românească ce apare în Cernăuți, despre viața fraților noștri de acolo.

Luptă pentru limba românească. Din districtul Câmpulung, spune »Patria«, ne sosesc stiri bune. Aflăm, că în mai multe comune, mai ales însă la Fundul-Moldovei, sătenii nostri resping de a primi cătăinuți nemțești.

„Ne bucurăm din inimă de acest început de schimbare spre bine, și credem că iubiiții

nostri munteni vor rămânea pe calea apucătă, care e bună și frumoasă! Numai să nu rămână la acest pas prim, ci să ceară și protocole românești și sentințe românești. Toate casurile în cari nu li-se face în această privință pe voie, să ni-le spună nouă!«

Adecă: o luptă a poporului însuși contra nesocotirii drepturilor limbii române.

Poporul nostru de pe aici stă mult mai bine ca cel teren din Bucovina, și mai curând i-ar da mâna să ducă o astfel de luptă ca a celor din Bucovina, dar' cu durere băgăm de samă, că sau nu prîncepe frumșeța acestui lucru, sau n'are curagiul nici pe care îl au săraci bucovenini!

Să nu alergăm departe după pilde: In Romos, bună-oară, primăria communală, cu primarul român în frunte, îți trimite cătăinii dela primărie în limba ungurească, desă nu se va putea dovedi cu nici un protocol al primăriei, că limba asta să fi fost vreodată decretată limbă protocolară a comunei, deci nici iertat nu e a trimite dela primărie ei cătăinii ungurești. In Vădei, unde asemenea nici-odată limba maghiară nu s'a decretat de limbă protocolară, protocolele sedințelor primăriei să iau azi ungurești, și membrii, toți Români cu primarul în frunte, o sufer asta!

Ei, între astfel de impregiurări, bieții terenii bucovenini ce se întrepun pentru dreptul limbilor, respingând cătăinii dela judecătorie venite, dacă nu's scrise românești, — sunt eroi, ear' noi...

Tot din Bucovina vine știrea, că în urma întrevierii cu cerere voluminoasă și bine întemeiată și cu bărbătie susținută în dieta terii, de către octogenarul deputat Dr. Turcan, presidentul terii, baronul Bourguignon a dat răspuns Românilor, că guvernul va deschide o școală cu 7 clase pentru fetișele gr.-or. la Cernăuți.

Școala va avea clase paralele române și rutene, și va fi condusă într'ună. Asemenea pe lângă gimnasiul din Cernăuți să vor deschide și clase paralele românești.

Bucuria de școală pentu fetișe, e însă mult stăpărată prin faptul, că e cu Rutenii, dușmani nefimpăcați ai Românilor, la un loc, fiind teamă că vor pune director Rutean, și atunci vor fi nemulțumiți Români, ear' de pune Român, o să zbere Rutenii..

Orașele.

Eată căteva date interesante despre boala orașelor și despre aruncul communal pe care îl au orașele în teară la noi.

Un oficial dela primăria orașului Seghedin, a adunat toate datele despre stările orașelor din teară și le-a publicat într'o carte.

Scoatem din acele date pe cele privitoare la orașele mai mari din Ardeal, anume la »cetățile libere regești« și la »orașele cu magistrat« și unele mai mari și din cele sără ma-

gistrate.

Brașovul are avere de 6 și $\frac{1}{2}$ milioane fl., Clujul 5 milioane fl., Mureș-Osorheiul $\frac{1}{2}$ mil., Abrudul 290.000 fl., Bistrița 1 milion, Cic-Sereda 320.000 fl., Deesul 660.000, Deva 192.000 fl., Vințul-de-sus 91.000 fl., Alba-Iulia 325.000 fl., Hațegul 412.000 fl., Mediașul 434.000 fl., Aiudul 800.000 fl., Sibiul 2 și $\frac{1}{2}$ milioane, Sighișoara 507.000 fl., Sepsi-St.-Georgiu 600.000 fl., Gherla 1 și $\frac{1}{2}$ mil., Reghinul 787.000 fl., Sebesul-săsesc 513.000 fl., Orășia 1 și $\frac{1}{2}$ milion, Odorheiu-săculesc 1 și $\frac{1}{2}$ milion, Sâangeorgiu 494.000 fl., Ocna-Sibiului 236.000 fl.

Cu toate însă, că multe din aceste orașe sunt așa bogate, în unele aruncurile comunale sunt destul de mari.

Eată anume în care din aceste orașe că arunc este:

In Abrud 12% (adecă 12 cr. după un floren de dare directă), in Brașov 39%, in Dees 49%, in Deva 20, Alba-Iulia 10, Mediaș 30, Sighișoara 30, Reghin 20, Sebeșul-săsesc 6, Hunedoara 28, in Cluj 64%.

Dar' să fim drepti, și să recunoaștem că în aceste orașe ardelene afară de Cluj, încă nici nu e mare-mare aruncul. De facem o privire în Ungaria, acolo aflăm orașe, în cari aruncul trece cu grămadă peste 50% până aproape de 100! adecă darea către comună e pe jumătate ori aproape că întreagă cea către stat!

Eată căteva pilde: în Seghedin să dă arunc comună 50% după darea directă, în Giula 52%, în Vérset 61%, în Carei-mari 65%, Sopron 69%, în Caransebeș 83%, în Panciova tot 83, în Győr 84%, ear' în Zala-Egerszeg 86%!

Sunt însă și orașe, cari sunt așa de norocoș chivernisite, căt în ele locuitorii nu plătesc arunc comună deloc! 36 e numărul lor. Din ele în Ardeal cad următoarele, în cari nu este arunc comună deloc:

Bistrița, Cic-Sereda, Elisabetopole, Felsőbánya, Vințul-de-sus, Hațegul, Kézdi-Vásár-

hely, Cojocna, Aiud, Sibiul, Sepsi-St.-Georgiu, Gherla, Orăștie, Odorheiu, Ocna-Sibiului, adecă 16, ear' celelalte 20 cad în Ungaria și Bănat.

Limba română la străini.

Domnul Dr. Urban Jarnek, profesor universitar în Praga și membru onorar al Asociației, recercat a scrie articolul despre Boemia, despre limba și literatura cehă, pentru »Encyclopedie Românească«, a adresat Direcției acestei publicații o scrisoare în limba română, pe care o publică »Transilvania« din Sibiul și pe care o reproducem aci și noi.

Eată scrisoarea:

„Prea stimate Domnule!“

»Cel dintâi gând al meu, când am primit invitația D-tale, a fost să-ți trimit toate în-dărăt cu obiceirea, că nu se poate: de o parte terminul fixat este prea scurt și apoi lucrul a venit tocmai în ajunul începutului anului școlar, unde totdeauna am puțină vreme la dispoziție. De altă parte îmi venea greu să refuz, fiindcă mi-se părea o datorie patriotică. Din încurcătura aceasta am scăpat, oferind băiatului meu celui mai mare, pe care îl chiamă Hertvik Otto, să facă el treaba. După-ce s'a declarat gata, știam că lucru se va face și mai bine. Cu toate că băiatul meu numai de un an stă la Viena, unde se îndeletnicește cu studiul filologiei române, este așa de matu din toate punctele de vedere, încât și profesorii sei dela Universitatea Mussafia și Meyer-Lubke sunt uimiți de talentele lui cele mari și de sporul cel face în studii și i-au și dat niște testimonii din cele mai măgulitoare. Să hotărătă și alege ca specialitate limba română, și că o și știe binisori, se vede chiar din rîndurile ce le-am primit ieri dela el în afacerea aceasta. (Din această scrisoare reproducem următorul pasajul: »În sfîrșit am terminat schița istoriei poporului ceh; rog pre tată să se scuse, dacă n'om trimis mai nainte, nu-i lucru lesne a scris istoria noastră că se poate de scurt.«) El nu-mi scrie altfel decât românește și așa-i scriu și eu. Fiindcă la Universitate nu este acumări prijeaj de asculta un curs român, se duce de două ori pe săptămână la Academia limbilor orientale, unde face cursuri de limba română domnul Dan.

Articolul însuși este scris de băiatul meu boemește, pe când eu l'am tradus românește și-l trimit. Mărturisesc, că nu prea îmi place traducerea: am și acum vreme puțină la dispoziție, așa încât n'am putut să scriu mai nainte conceptual și apoi să-l corectez și transcriu, ci am scris îndată așa cum trimis, schimbând sau adăugând pe urmă ici-colo căte ceva. Din contră articolul băiatului meu mi-se pare foarte bine făcut, nu doară fiindcă provine dela el, ci fiindcă și aștia că se potă să fie tipărit întreg....«

Serbătorile Hațeganilor.

Hațeg, Februarie 1898.

Din incidentul instalării nouului protopresbiter, dl Tit Vespasian Ghiaja, întemplată la 15/17 Februarie 1898 în opidul Hațeg, s'au aranjat din partea Hațeganilor festivități demne de un bărbat ce are să conlucre cu zel și voință tare pentru biserică, școală și naținu sa.

Tractul protopopesc gr.-or. român al Hațegului, vacanță din 1891, în 14/26 Februarie a. c. își întimpină pe mirele seu. Înă de dimineață oameni din cele mai îndepărătate părți ale protopopiatului, preoți, învățători, inteligență și popor s'au concentrat la frumoasa locuință a protopresbiterului și de aici la ameazi s'au dus în 12 calese la gară, unde se află încă o mulțime de popor.

O bucurie mare se putea ceti de pe fețele tuturor și cu deosebire de pe a Hațeganilor, cari cu atâtă dor își așteptau pe parohul lor.

Protopimea s'a ales de-a dreapta pe peronul gării, mireni de-a stânga, așteptând soarele trenului.

La pogorârea din tren a nouului protopop un puternic »Să trăiască« a răsunat repetit.

Apoi adm. protop. dl Avram Stanca, în numele clerului și al poporului tractual, a rostit un călduros cuvânt de binevenire. La cedul protopresbiter T. V. Gheaja a răspuns mișcat salutând cu un călduros »bine V'am aflat!«

Un incident plăcut: Șeful gării, un om vrednic de stimă, a dispus ca trenul să nu plece, și să nu facă mișcări până nu gătam noi cu ale noastre, nici să fluiere, precum să intemplat în alte locuri; ceea-ce amintim cu laudă la adresa dinsului.

Pornirea și conducerea în oraș a nouului protopop a fost de toată frumusețea: în frunte

un mândru banderiu compus din popor adunat din extinsul protopopiat, îmbrăcat de sârbătoare, înainte cu învățătorul Nicolae Păcurariu, și urmat de șirul lung de trăsuri, 30 la număr, în mare ordine, sub îngrijirea bravului comerciant Ioan Baciu. La 2 ore d. a. a intrat falnicul conduct în oraș.

La marginea orașului o mulțime imensă, cu capela pompierilor în frunte, cu președintele comitetului parochial, dl Ambrosie Bîrsan, au întimpinat pe oaspe.

Musica pompierilor a intonat o melodie, ce încâlzește pești piept fie-ărău român, apoi președintele comitetului parochial a binevenit pe noul protopop prin o vorbire ținută în cuvinte alese, arătând bucuria Hațeganilor că se umple golul de aproape 7 ani.

Protopresbiterul a respuns prin o vorbire pătrunzătoare că »dorul meu s'a întărit cu dorul D-Voastre«.

Din marginea orașului apoi, mulțimea a pornit pe jos spre s. biserică, uniplan stradal, ca un tăr de oameni, cum nu s'a văzut de mult.

La usă biserică l-au întimpinat epitropii parochiei centrale d-nii Stefan Șelaru cu Todor Făgăraș, și cu o vorbire respectuoasă i-au predat pe o tasă cheile bisericii, ca unu stăpân iubit și cu dor așteptat.

Protopresbiterul printre vorbire plină de smereție, primind cheile, promite totul pentru biserică, școală și naținu.

Deschizindu-se ușile au intrat în Sion, unde corul vocal sub conducerea D-lui Cornel Popoviciu a intonat imnul ocasional bine reușit, care a stors lacrimi de bucurie din ochii poporului.

Spațioasa biserică era prea mică de a primi în sinul seu pre toți.

Calea de ambele părți era împodobită cu ramuri verzi asemenea curtea bisericii și biserică în lăuntrul ei.

Cârțu Sibișan, Coman Nasta, Avram Blagă, Ioana Cucuruz, căte 1 fl.; Parashia Tărăscă I. G., 80 cr.; Ioan Dubles I. P., Petru Dobran, Petru Netrepe, Ioan Tigu, Avram Pleșă I. I., căte 60 cr.; Niculae Mihailă I. N., Ilie Ivașcă, Avram Pleșă I. A., Niculae Ciutrișă, Ioan Dobran, Vasile Nasta C., Niculae Cătănică I. V., Ioan Toderesc I. P., Maria Toader I. I., Avram Nasta I. P., Niculae Pleșă, Ioan Vasiliu a Ch., Niculae Dubles, Avram Cătănică I. A., Gligor Marian, Niculae Cârțu, Niculae Ciuci, Niculae Moisoi, Ioan Cătănică I. D., Vasile Cătănică bițu, Ioana Mihailă, Niculae Crăciunesc I. M., Niculae Lazaroi, Moisă Cătănică I. A., Avram Oprea I. M., Ioan Dubles Gh., Niculae Mihailă I. V., Ioan Moga jun., Maria Cătănică I. I., Avram Sendroiu, Petru Marian, Ioan Toader I. I., Nistor Dregan, Ioan Mihailă I. A., Toma Moisoi, Ioana Adamescu, Ioan Dubles I. M., Avram Toader I. I., Ioan Ciopă, Niculae Petrușă M., Niculae Iecoboi, Simion Lungu, Floarea Paraschiv, Opreana Dubles I. I., Stănilă Urătoiu, Ioana Marian I. G., Maria Dubles I. G., Niculae Pătrusă, Gligor Dubles, Ioan Groza, Samson Cucuruz, Dumitru Netrepe, Ioan Netrepe, Coman Sintioanescu, Niculae Lăpușă, Adam Stoica, căte 50 cr.; Vasile Crăciunesc I. V., Ioan Nedel, Ioan Arion, Demian Urătu, Niculae Măhaescu, Avram Cătănică I. N., Chirilă Iecoboi, Ioan Mihailă, Luca Avram Demian, Avram Derab, Ioan Cătănică I. A., căte 40 cr.; Ioan Nasta I. S., Petru Dubles, Ioan Crăciunescu, Ioan Aldea I. I., Niculae Junie I. I., Anița Toader I. I., Niculae Paraschiv, căte 30 cr.; Ioan Stefanescu, 25 cr.; Vasile Nasta I. S., Avram Ciutrișă, Petru Moisoiu, Ioan Vasiliu I. N., Ioan Aldea I. Ad., Avram Cătănică I. A., Saptă Crăciunescu, Vasile Toderesc, Niculae Lucaci, Ioan Romoșan, Ioan Bucșă a D., Ioan Marian, Saptă Armeană I. I., Niculae Ciopană, Ana Toader I. St., Ioana Cătănică I. Ap., Ioan Nasta I. M., George Marcu, Ana Baltă I. P., Maria Petrușă I. A., Moisă Moisă, Avram Cosmoi, Lazar Medrea, Vasile Căndea, Ioan Tipan, căte 20 cr.; Ioan Cătănică I. I., Ioana Teban, Ioan Dubles, Frîșcău căte 15 cr.; Avram Popa, Ioan Toader I. IV., Avram Bonță, George Bucșă, George Tuță, Niculae Băldean, Ioan Băldean, Vasile Băbeș, Eva Cătănică, Petru Teban, Niculae Vasiliu I. N., Floarea Lager, Toma Fagău, Anuța Stancioi, Vasile Vasiliu, Ioana Junie, Dan Băldean, Avram Ioanescu, Sintioană Ivașcă, Ioan Nasta Mit, Vasile Jurca, Saptă Marcu I. G., Gavrilă Pitilă, Vasiliu Eva, Maria Cosmoi, Catalina Marian, Floarea Ioani, Parashia Rovină, căte 10 cr.

V'am rugat, dle Redactor, să-i publicați cu numele pe acești iubitori ai podobiei casei Domnului, ca să rămână de pomenire cu laudă numele lor înaintea dreptmăritorilor creștini de aici și a următorilor noștri, că plăcuturile frunzele casei lui D-zeu și cu drag jertificau pentru ea.

Corespondentul.

Răsbunare...

Unui curios fel de răsbunare a fost susținută zilele acestea o contesa bogată din Paris.

Oare cine și-a făcut bilete de vizită pe numele contesei și le trimitea apoi în fel și fel de prăvălia sau pe la oamenii de afaceri, poftindu-i la contesa pentru a face împreună oare-cari tocnieli, tîrgueli.

Fără cei chemați veniau punctuos pe când «Măria-Sa Doamna» și chema.

Și, lucru naibii, erau tot astfel de oameni, cari unei contesei și sunt foarte neplăcuți, să stee cu ei de vorbă.

Intr-o zi i-au venit pe cap nu mai puțin ca 11 cofetari, doar capătă să coacă ceva pasteturi mari pe seama Doamnei, într-o zi 11 doice, doar le dă în grije vre-un mititel, apoi împrumutători de trăsuri, servitorii de scalde, profesori de muzică și servitori, tuțete peste tuțete. În urmă începuseră să năvăli advocați, grăbind a i-se pune la dispoziție pentru ceva procese ce poate are Doamna de pornit, servitorii de tribunale, apoi medici întrând foarte serioși și îngrijăți că doar e bolnavă Doamna (și lor le-ar părea tare rău...) etc.

La urmă i-să a părut Doamnei prea groasă gluma asta și s-a plâns la poliție, cerându-i scut contra acestei tulburări a păcii sale.

Poliția înzadar ar fi cercat să afle pe viu-novat. El punea «invitatările» la postă și oamenii veniau ca pe drot!

A pus însă la poarta casei contesei păzitori, cari la căți mai veniau, le spuneau ce e păcărania și îndreptau napoi acasă.

Altfel nu mai aveau sfîrșit.

NOUTĂȚI

S'ar întoarce eară!.. Se știe că în Moravia, aşadar' așa departe de pămîntul locuit de Români, s'au găsit prin bărbați învețători ce au călătorit pe-acolo, sate întregi, un mic tînăr, locuit de Români, cari însă sunt ca o insulă ce e acușă întreagă sub apă, adică perduți printre semințile străine de ei. Cum în Dobrogea e vorba să se înființeze mai multe sate românești noi în care se aşează Români ce se cer, »Drapelul« din București aduce următoarea stire:

»Din Moravia s'au primit cîreri dela vecini coloniști români, despre cari mai întâi a scris regretatul Marțian, să li-se dea pămînturi în Dobrogea, unde ar dorî să fondeneze căteva sate românești. Cererea lor însă cu anevoieva fi realizată, căci se cere o anumită lege, decără că ei până azi nu sunt cuprinși între Români cari, după constituțione, au privilegiul simplei recunoașterii. *

Prinșil.. Pungașii de tren, ce jăsuiau pe călătorii cari se scăpau să doarmă, pe linile Arad—Teiuș—Predeal, au fost prinși! Se vedea că pungașii se făcuseră îndrăsneti de tot! Cetitorii nostri știu, că numai noi am vestit vre-o 3 întemplieri de-acesta în mai puțin de jumătate de an: pungașirea lui Dănilă, primar la Hunedoara, a surorii lui Bidu (vezi Revista nr. 50 din a. tr.) și încă un cas, — afară de căte n'au ajuns la stirea noastră. Acum se vede că poliția din Pesta a pus mâna pe pungașii: conductorul de tren Schweighoffer e arestat dimpreună cu alti vre-o 8 tovarăși, cari ci-că săceau bune treboare prin pungașirea la care se dedaseră. *

Tîrgul de vite deschis azi, Vineri în 11 Martie n. la Orăștie, a fost bine cercetat și de vînzători și de cumpărători. Au trecut vitele tare. Indeosebi boii. Câte 250 fl., 300, 350 până la 400 fl. părechea. Tîrgul „slobodă“ va fi Lunea viitoare.

O binefăcătoare. Ni-se scrie din Petroșeni cu data de 25 Februarie: »Astăzi a reșosat în Domnul, în urma unor suferințe indelungate și grele, Sfânta Cândea născ. Bozian, de origine din Orăștie, de mai mulți ani așezată cu soțul seu Nicolae Cândea, aici în Petroșeni, împărtășită fiind cu sfintele Taine, și fiind în etate de 38 ani. Pe reșosata o deplângere soțul nemângăiat, precum și societatea română de aici, în special comitetul parochial pentru inclinările ei bune către biserică. Vîzând reșosata că nu va mai putea ajuta biserică pe care atâtă o iubia, a lăsat priu testament, ca parte ei de avere, bărbatul să o dea bisericii noastre, după ce va trece și din-sul din viață. Pentru care faptă creștinească comitetul nostru par o amintește cu recunoștință, hotărind a se face rugăciuni la anumite sărbători, pentru odincha sufletului ei. Fie-i tîrîna ușoară și memoria binecuvîntată în veci. A. Stanca, paroch.

Somn de 70 de zile. Foile germane povestesc că la Redingen, aproape de Uttingen, în Württemberg, este o fată tinere care doarme de aproape șezizeci de zile și care în acest timp n'a luat nici un fel de hrană. De două ori s'a deșteptat din somn, dar a adormit iarăși, îndată ce și-a privit părintii. Medicii stăruie foarte mult pe lângă părintii, ca în folosul științei, fata să fie dusă într-o clinică. Până acum însă încercările lor în acest scop n'au isbutit. *

Răsculați de foame. In Sicilia, insulă în josul Italiei, poporul din cetatea Trojana, s'a răsculat împins spre acest pas desnădăjduit, prin foame! Miliția a cercat se-l risipescă, dar a aruncat petri asupra soldaților, că a fost nevoie de folosirea armei. Vre-o 5 înăi au murit străpunși de gloanțe, că și-a poate trebui să moară de foame, iar vre-o 30 au fost greu răniți. In toată Italia și Sicilia, lipsa de bucate e grozavă, încă e teamă de tulburări mari din pricina săraciei! Prețul bucătelor și urcă repede atât acolo că și în alte țări, unde să caută spre a fi cumpărate în grabă.

Foaia Pedagogică e recomandată de însuși ven. Consistor archidiecesan din Sibiu prin următoarea: Notă. »Foaia pedagogică«, editată în anul 1897 în legătură cu »Telegraful Român«, apare acum ca întreprindere separată a profesorilor seminariali Dr. D. P. Barcianu, Dr. Comșa, Dr. P. Span și Dr. I. Stroia. Deoarece această foaie de specialitate este de folos și necesară pentru progresul învățămîntului, prin aceasta să atrage atențunea comunelor noastre bisericesti și a învățătorilor noștri asupra ei, și o recomandă spre abonare. Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 22 Ianuarie, 1898. — Consistorul archidiecesan.

Cheltuieli pentru școale în România

Ministerul școalelor din România, a hotărît să cheltuiască în cursul acestui an patru milioane și jumătate lei, numai pentru zidiri școlare, îndreptând unele din cele de acum prin comună, pe alte zidindu-le de nou din temei, dar mai mare parte pentru zidiri de școli medii în orașele Bărăgan, Pitești, Roman, Craiova, Iași, Focșani, etc. Având în vedere că an de an ministerul român cheltuște sume aproape tot așa de mari pentru a provedea teara cu zidiri școlare moderne, frumoase și sănătoase, e nădejde că în curând liberul falnic Regat al fraților noștri de dincolo, să va putea mândri cu școli cari și ca înșăfătire din afară (ca fel de învățătoare scolare din România sunt deja recunoscute ca foarte înaintate și bune), — și slugesc spre fală și doavadă de frumoase înaintări. *

Nicu Filipescu, fost primar al capitalei române București, care a omorât în duel cu sabia, firește fără voie, pe G. Lahovary, a fost judecat Sâmbăta trecută la sase luni închisoare, de cără tribunalul din București. Osânditul, însuși având mari păreri de rău pentru sfîrșitul nenorocit al duelului seu, a declarat dinainte că nu va apela, ci se va mulțumi cu ori-și ce judecată ce i-se va dicta.

CHESTII ȘCOLARE

„Statul învățătoresc poporul în oglinda timpului modern“

— Lucrare premiată de „Allgemeine Lehrer-Zeitung“ cu 100 marce, primul premiu la un concurs —

„Dem Stand zu Lieb,
Niemand zu Leid!“

Statul învățătoresc poporul peste tot, nu stă în acea stină, respect și iubire la popor, în care ar trebui să stea. Dar nu numai statul învățătoresc, ci chiar și cauzei ce se servește, i-se dă foarte puțină luană aminte și nu sunt puține acele imputări ce se fac învățătorimii din multe laturi. Dar aceste imputări nu totdeauna vin dela dușmanii învățătorimii și ai școalei poporale, ci de multeori și dela aceiai, cari respectează pe învățători și tocmai pentru aceasta ar dori, ca ei să fie oameni nepătați. Ba îci-colo însiși învățătorii se simt îndatorați a vorbi în chip învinitor despre colegii lor.

Nu va fi dară fără folos a supune acest lucru unei cercetări lipsite de ori-ce prejudicii, și a căuta încă sunt drepte sau nedrepte aceste atacuri; încă corăspund adevărului sau sunt mărite; a căuta pricinile la cari s'ar putea reduce acele atacuri, și a arăta mijloacele prin cari ele s'ar putea înflatura.

Credința mea este, că astfel de cercetări numai spre folos ar fi, atât școala căt și învățătorimii, de aceea incerc această lucrare.

Dacă s'ar întimpla să ating și așa ceva, ce ar fi neplăcut unora, să nu credeti că o fac aceasta pentru că doară și astăzi în astă vre-o plăcere, o fac singur cu gândul, ca să pun o oglindă înaintea învățătorimii, să-i dau prilegii fiecăruiu, ca privindu-se pe sine însuși, să vadă, nu cumva află în sine o pată sau alta. Acestei cunoașteri de sine de sigur îi va urma hotărîrea de a nu mai săvîrșească altădată greșeli.

O! de s'ar primi cele-ce le voi zice mai jos cu acea iubire frântă, ce mă îndeamnă pe mine la scrierea lor.

I. Ca să cuprindem toate acelea ce se vorbesc în deosebite cercuri despre învățători și despre însuși învățători, să ascultăm întâi pe însiși învățătorii, ce zic despre sinești: »Tot mai mult mă incredințez, zice un bărbat de școală mai bătrân, »că la colegii nostri și anume la cei mai tineri, iubirea de chemare e foarte în decăderel.. Totdeauna numai de ridicarea salarului, de încărcare și de al de acestea vorbesc, pe când în colo aproape nici un cuvînt nu poti auzi dela ei, ce te-ar face să vezi o insuflețire, un zel față de chemarea lor.. — »Nici cu credință ce sunt datori nu sunt în mare deosebire.. observă altul, tot lucrul ce se atinge de chemarea lor le este spre greutate și incomod... — »Si cum să mai grăbesc cu îsprăvirea instrucțiunii în școală! adaugă al treilea, »aproape se vede de pe față-le că răsuflă de usor, când săcăpati de droia de copii pot ajunge eară și într-o oameni.. — »Si conferențele învățătorescă că le sunt de spre greutate, zice al patrulea, »ori-și-cum ar judeca despre valoarea lor, a conferențelor, totuși acestea ne dau cel mai bun prilej spre a ne spune unul altuia ce ne apasă înima... — »Tocmai aceasta nu o voiesc, se declară al cincilea, »peste tot, nici nu vreau să stie de »colegi«, și se bucură dacă nici-odată nu se întâlnesc... — »Cu colegialitatea încă mulți nu stau așa bine«, spune al seslea, »și deși nu-i iau în nume de rădacă le ajută omul cu ceva, să fie numai odată și omul avisat la al lor ajutor, că cu sute de scuse îi vor sta înaintel.. — »D'apoi

învățătoarele!, se aude mai departe, »ele așteaptă stațiunile cele mai bune și de regulă le și căștigă, până când învățătorii trebuie să se năcăjască în locurile mai slabe.. — »Apoi gingășe ce sunt!, mormă altul (despre învățătoare adeca), »pentru cel mai mic lucru rămân acasă, să încă substituire nici când nu au sfîrșit!.. — »Să pe lângă aceea de multe-ori se uită peste umeri la noi, se aude pe urmă, »și așteaptă ca omul să le privească numai de »dame« față de cari trebuie să se poarte cu cea mai mare luare aminte...«

Așa învățătorii ei între ei. (Va urma). Trad. de Ioan Ceua, inv.

Notă Literară

„Orașul București“, articol retipărit din »Enciclopedia Română«, publicată sub auspiciile »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român« de Dr. C. Diaconovich. Cu 2 planuri și 15 ilustrații. (Edit. W. Kraft în Sibiu. Prețul 1 leu). Sub acest titlu a apărut în zilele din urmă o interesantă broșură, care cuprinde o amănunțită descriere a capitalei române. Anume ne dă un material vast despre situația geografică, suprafața, populaționea, aspectul, fortificațiunile, grădinile publice, monumetele, zidurile, casărmele, administrația, finanțele orașului, despre autoritățile ce își au sediul în capitală, apoi despre instrucția, așezămintele culturale, presa, industria, comerțul, comunicațiunea, băncile, locurile de petrecere și istoria Bucureștilor. Dintre toate screrile monografice despre acest oraș, broșura de față este fără îndoială, cea mai sistematică și luându-și datele numai din publicații oficiale și dela locuri competente, dă cetitorilor sei o icoană că se poate de fidelă a stăriilor din capitala României. Ea este înzestrată cu un frumos plan al orașului, la care este alăturat un registru al strădelor și zidirilor mai însemnante cu indicații necesare pentru a le găsi la moment în plan. Broșura se poate procură la toate librăriile.

Protocolul Congresului național bisericesc ordinat, al Metropoliei române, din Ungaria și Transilvania, întrunită la Sibiu în 1/13 Octombrie 1897, a esit de sub tipar la Sibiu, pe o întindere de 12 coale, cuprinzând afară de protocolele celor 11 ședințe, încă 11 aduse: convocarea congresului; cuvențul presidial de deschidere, raportul general al consist. metropolitan, instrucțiune privitor la legile politice bisericesti, cuvențarea Metropolitului către Monarhul la Cluj în 1895, răspunsul Monarchului, rapoartele consistorului metrop. ca senat bisericesc, școlar și episcopal, regulament pentru administrarea afacerilor episcopale.

„Istoria Țiganilor“ de Octav G. Le

Publicațiune.

— Licitățiune de fene —

Se aduce la cunoștință publică, că în **8/20 Martie a. c.**, la două ore după ameazi, se va ține **licitațiune publică** la cancelaria comunala din **Căstău**, în scopul

Vinderii unor locuri de fene

(șepte parcele) aflătoare pe hotarul comunei Căstău în **»Cucuișiu«**, care sunt proprietatea bisericii gr.-or. din Beriiu.

Condițiunile de licitat se pot vedea la subscrисul.

Beriiu, în 21 Febr. v. 1898.

Pentru comitetul parochial

Ioan Trifon,
(318) 1—2 paroch.**Cojocar nou, Român,
în Sebeșul-Săsesc.**

Subscrисul îmi iau voe a aduce la cunoștință tuturor fraților tărani din **Sebes și jur**, precum și din **Orăștie și jur**, că mi-am deschis

cojocăria mea proprie

și mă îmbiliu să fac ori-ce lucru ce să ține de această măestrie, ori-cât de fin, în vreme scurtă, trainic și cu preturi creștinești, frătești!

Lucrătoarea îmi este în casa părintească, în **Sebeșul-săsesc**, Strada Boboșiestilor, Nr. 22.

Mă rog să fiu căutat în număr mare, făgăduind lucru bun și frumos.

(315) 3—3 **Petru Opincariu,**
măestru cojocar în **Sebeșul-săsesc.**

(317) Prăvălia de 2—4

Specerie, Sticlărie și Portelan
a firmei**C. Wallepagi**din **Orăștie** (în piața principală), cu un mic deposit de mărfuri,**să poate cumpăra îndată!**

Localitățile intreprinderii constau din:
1 local mare de prăvălie cu vitrină
și Magazin.

1 mare magazin în casă.

1 pivniță mare în casă.

1 pod mare, cu trei etajere.

Chiria anuală 350 fl. v. a.

Poleire
de
**lemn de stejar și de nuc
în oleiu.**

precum și ori-ce fel de poleire de mobile sau lucruri de alt lemn, în case ori biserici, — primește să indeplinească pe lângă cele mai bune învoiri, făgăduind lucru deplin mulțumitor și cu prețuri moderate,

Emil Andrae,
(316) 2—3 Poleitor și Lackirer
în **Orăștie** (Str. Ferarilor)

Deposit de lemnă tăiate pentru lucru.

Am onoare a aduce la cunoștință on. public, că am deschis în Drumul țării Nr. 82, în casa unde s-au extradat pasapoartele, un deposit pentru tot felul de **lemn de lucru, scânduri, lati, și bârne de edificat** cu cele mai moderate prețuri.

Rog deci onoratul public pentru binevoitorul meu sprinț.

Cu toată stima
Adolf Feigenbaum.

Icre și Peste

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că posed în magazinele mele din **Orăștie** (Szászváros) și **Brașov**, toate felurile de **pescarie sărată și proaspătă**, precum: **Crap** (Seran) de diferite mărimi și greutăți; **Morun, Somn** (fără cap și fără oase); **Platică** (Veveriga) de diferite mărimi; **Lacherda** (Lapordon), precum și

Icre negre de România, moi și tescuite, **Icre roșii**, moi și tescuite, **Masline** etc. Vînzare en gros și en detail.

La cerere trimit și pachete prin postă în toate părțile, cu prețurile cele mai eftine.

Asemenea în **Hateg** și **Brașov**, am deposit de aceste mărfuri.

Primesc însă, să comand de ori-unde ori-ce fel de alte mărfuri pentru privați ori neguțători mai mici!

(318) 2—3 **Vasile N. Bidu,**
în **Orăștie** (Szászváros) și **Brașov**.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“

SOCIETATE PE ACTII

Primeste depunerile spre fructificare sub următoarele condiții:

1. **Depunerile** făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu **5%**.
2. **Depunerile** făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu **5 1/2%**.
3. **Depunerile făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere** cu **6%**.

Permitând starea casselor, depunerile se replatește îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate.

Regulamentul special pentru depunerile, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depunerile, ridicările și anunțările se pot face și prin postă și se rezolvă cu reîntoarcerea ei.

(291) 5—

DIRECȚIUNEA

„Cassai de păstrare în Mercurea“

SOCIETATE PE ACTII

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.

Sz. 372—1898.

(319) 1—1

Szám 1376—1898, polg.

(320) 1—1

Arveresi hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbiróság 1895. évi 4363 polg. számú végzése következetében Candrea Gerasim kbányai ügyvéd által képviselt Tisz János a Tomi javára Zerii Todor lui Grozav czebei lakos ellen 80 frt s jár. erejéig 1895. évi október hó 19-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 325 frtra becsült széna, ökör, szekér, tehenek, kádár és hordók, kukuricza és ser tésekkel álló ingoságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbiróság 662—1898 számú végzése folytán 80 frt tőkekötetés, ennek 1894. évi március hó 3. napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 38 frt 15 kr. bírólag már megállapított költségek erejéig Czebe községében adós lakásán leendő eszközösére 1898. évi március hó 19. napjának délutáni 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingoságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Körösbányán 1898. évi márcz. hó 8.

Szöllösy János,
kir. birósági végrehajtó.

Szám 1376—1898, polg.

Arveresi hirdetmény.

Alólirt birósági kiköldött az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróság 1897. évi 7609 számú végzése következetében Iszpász Iuon s társa végrehajtató javára, Modrusa Vaszilie s neje végrehajtást szenvedettek ellen 38 frt s jár. erejéig 1897. évi november hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 470 frtra becsült 4 ökör, 1 tehén, 2 sertés és 2 kalangya szénából álló ingoságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 111/1898 sz. végzése folytán végrehajtást szenvedettek lakásán Osebeshely »in Kukuis« nevű határrészen leendő cszközlése végett 1898. évi március hó 14. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingoságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászvároson 1898. március 2-án.
Sperrer János,
kir. bir. kiküldött.

(305)

„ZLAGNEANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operații:

- a) **primeste depunerile spre fructificare după care solveste 6% interese;**
- b) **excomptează cambii cu cownti;**
- c) **acordă împrumuturi pe obligațiuni cu cownti și pe hipotecă.**

Oarele de birou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

Direcțiunea.

(314)

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĘSTIE.

Concurență publică.

3—3

Institutul nostru dorește a ridica în anul acesta o **zidire nouă** pe realitatea sa din **Strada Tîrgului** din loc.

Pentru predarea zidirii contemplate în întreprindere pe lângă o sumă pașală, prin aceasta se exerce concurență publică cu termin până la 30 Martie st. n 1898.

Planul de zidire, preliminarul de spese, precum și condițiile de licitare și contract, pot fi luate în privire cu începere de astăzi în bioul institutului nostru în orele regulate de gestiune.

Preliminarul speselor se urcă la **38.900 fl. v. a.**

Cei ce doresc a reflecta la această întreprindere, sunt poftiți a-și înainta până la terminul sus indicat ofertele lor, instruite în conformitate cu condițiile de licitare.

Licitare verbală nu se va ține.

Deschiderea ofertelor intrate va urma în bioul directorului executiv în 31 Martie 1898, la 10 ore înainte de ameazi, *ear' deciderea asupra primirii acelora*, în cea mai deaproape ședință a direcției.

Orăștie, la 25 Februarie 1898.

Direcțiunea.